SVEBRA
Svenska brandsäkerhetsföretag

SVEBRA 2024:2
Norm för krav på utbildning
Nödbelysningstekniker

Version 1.1

Denna norm är beslutad av SVEBRAs norm- och certifieringskommitté och träder i kraft 2025-02-19

Innehåll

Utbildning Nödbelysningstekniker 3

1. Bakgrund 3
2. Målgrupp 3
3. Syfte 3
4. Definitioner 3
5. Referenser 5
6. Avgränsningar 5
7. Tillämpning 5
8. Förkunskapskrav 5
   - 8.1 Grundutbildning 6
   - 8.2 Repetitionsutbildning 6
9. Utbildningslängd och deltagare 6
   - 9.1 Grundutbildning 6
   - 9.2 Repetitionsutbildning 6
10. Utbildningsmål 7
    - 10.1 Grundutbildning 7
    - 10.2 Repetitionsutbildning 7
11. Innehåll 7
    - 11.1 Grundutbildning 7
    - 11.2 Repetitionsutbildning 8
12. Examination 8
13. Certifikat 8

Utbildning Nödbelysningstekniker

1. Bakgrund

SVEBRA, Svenska Brandsäkerhetsföretag är en samhällsnyttig förening för brandsäkerhetsföretag med en vision att göra samhället brandsäkrare.

Föreningen har till uppgift att höja statusen för SBA, systematiskt brandskyddsarbete och öka kvalitén på de tjänster som tillhandahålls i branschen genom att bistå med kompetensutveckling i form av certifiering, normer och riktlinjer, utbildning, information och rådgivning.

2. Målgrupp

Utbildningen vänder sig till anställda på företag som är medlem i föreningen SVEBRA och arbetar med att utföra kontroll och underhåll på nödbelysning.

3. Syfte

Syftet med utbildningen är att kompetenssäkra kunskapen hos medlemmarnas personal i kontroll och underhåll av nödbelysning samt att kvalitetssäkra mot kund så att arbetet utförs på ett standardiserat sätt.

4. Definitioner

Certifikat	Ett kompetensbevis som visar att man har blivit examinerad på en SVEBRA-certifierad utbildning med godkänt resultat och är giltigt en viss tid.
Hänvisningsarmatur	Belysta eller genomlysta skyltar vars uppgift är att visa utrymningsvägar och var nödutgångar finns. De förblir tända vid ett strömbortfall.
Instruktör	Person som utbildar deltagare.

Kondensatordrift	En kondensator har förmåga att lagra elektrisk laddning och som har samma funktion som ett backupbatteri.
Medlemsföretag	Företag som betalar medlemsavgift i branschföreningen SVEBRA, Svenska Brandsäkerhetsföretag.
Norm- och certifieringskommitté	SVEBRAs kommitté som tar beslut över SVEBRAs normer och certifieringar.
Nödbelysning	Nödbelysning är ett begrepp som används för hänvisningsarmaturer och nödljus.
Nödbelysningstekniker	SVEBRA-certifierad person med utbildning, erfarenhet och kunskap om varje åtgärd vid kontroll och underhåll.
Nödljus (ledljus)	Nödljus har till uppgift att belysa utrymningsvägar samt lysa upp faror och hinder så att personer ska hitta och säkert kunna ta sig ut. Nödljus tänds och/eller förblir tända vid ett strömbortfall.
SVEBRA-certifierad person	Person som har genomfört en SVEBRA-certifierad utbildning som avslutats med examination med godkänt resultat.
SVEBRA-certifierad utbildning	Utbildning enligt SVEBRAs normer som avslutas med examination och genererar ett certifikat.

5. Referenser

I denna norm finns referenser till följande dokument:

AFS 2023:12	Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om utformning av arbetsplatser
Elsäkerhetsförordning 2017:218	13-30§
SVEBRA 2023:1	Norm för krav på SVEBRA-certifierade utbildningar
SVEBRA 2012:1	Riktlinje för kontroll och underhåll av nödbelysning

6. Avgränsningar

Denna norm anger specifika krav på utbildning Nödbelysningstekniker.

Utbildningen omfattar inte centralmatade installationer och produkter med kondensatordrift. Utbildningen hanterar enbart nödbelysning i fastigheter.

För att utföra arbeten med el krävs särskild utbildning och ibland delegering. Denna norm hanterar inte detta.

Vad som anges i denna norm ska vid motstridighet gälla före vad som anges i de generella kraven i SVEBRA 2023:1, norm för krav på SVEBRA-certifierade utbildningar.

7. Tillämpning

Medlemsföretag i SVEBRA har förbundit sig att tillämpa föreningens riktlinjer för kontroll och underhåll. Det gäller såväl i företagets egen verksamhet som vid marknadsföring och rådgivning till kunder.

8. Förkunskapskrav

Det finns grund- och repetitionsutbildning och för att få gå utbildningarna ska man vara anställd i ett företag som är medlem i SVEBRA.

8.1 Grundutbildning

För att få delta på grundutbildningen krävs följande förkunskapskrav:

Genomläst kurslitteratur, senaste utgåva:

- AFS 2023:12 Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om utformning av arbetsplatser.
  - Kap 4 § 9, 11 och 15 samt de allmänna råden
  - Kapitel 5, § 26
- Elsäkerhetsförordningen 2017:218 13-30§

Övrigt:

- Bekant med de uttryck som anges i FSN Ordlista på sid 8
- Att ha kännedom om sambandet mellan enheterna i OHMs lag

8.2 Repetitionsutbildning

Krav för att få genomföra repetitionsutbildning är att man har genomfört grundutbildning Nödbelysningstekniker och senast 10 år efter avlagt prov med godkänt resultat.

9. Utbildningslängd och deltagare

9.1 Grundutbildning

Utbildningen ska vara minst 6,5 timmar effektiv tid inklusive praktiska moment (1,5 timmar) och examination samt ske fysiskt på plats.

Antalet deltagare på en utbildning får maximalt vara 12 stycken.

9.2 Repetitionsutbildning

Utbildningen ska vara minst 3,5 timmar effektiv tid inklusive examination samt ske fysiskt på plats.

Antalet deltagare på en utbildning får maximalt vara 12 stycken.

10. Utbildningsmål

10.1 Grundutbildning

Utbildningen är till för att personen som ska utföra arbetet att kontrollera och underhålla nödbelysning enligt gällande lagar, regelverk, standarder, riktlinjer och tillverkarens instruktioner samt känna till riskmomenten.

10.2 Repetitionsutbildning

Utbildningen är till för att informera om förändringar i lagar och regelverk samt förändringar inom ämnesområdet nödbelysning och inträffade händelser som kan påverka säkerheten samt utbyta erfarenheter med andra.

11. Innehåll

11.1 Grundutbildning

Utbildningen ska ha minst nedanstående innehåll:

Teori:

- Introduktion
- Kravställare
- Elektricitet, lagar och regler
- Multimeter och andra verktyg
- Svensk standard och andra regler
- Kontroll och underhåll

Obligatoriska praktiska moment:

- Byte av batteri
- Byte av komponenter
- Byte av armatur
- Kontrollmätning

Instruktörsmaterial

För att kunna genomföra utbildningen ska instruktören ha med sig minst följande:

- Powerpoint Nödbelysningstekniker
- Instruktörsmanus
- Produktblad
- Deltagarmaterial

Utrustning för praktiska moment:

- Multimeter
- Verktyg för arbete med El (skruvmejslar / avbitare etcetera)
- Armaturer monterade på skiva med stickpropp
- Efterlysande skylt tre gånger större än armatur (läsavstånd)
- Utbytesarmaturer i kartong
- Skarvdon/kopplingsplint av olika modell
- Träskruv för montage
- Eltape
- Batterier av typerna stav och staket
- ”Ledskena”
- Kabel Ekf 3x1,5

11.2 Repetitionsutbildning

Innehållet i repetitionsutbildningen utgår från utbildningsmaterialet i Grundutbildningen med en tillhörande handledning på vilka delar som är obligatoriska.

12. Examination

Examination genomförs på grund- och repetitionsutbildningen med ett certifieringstest:

- 20 stycken flervalsfrågor
- 3 stycken svarsalternativ
- 15 rätt för godkänt

13. Certifikat

Certifikatet är giltigt i fem år och som bevis utfärdas ett företags- och personcertifikat och gäller bara så länge som personen är anställd i ett företag som är medlem i SVEBRA.